

До історії українсько-польських науково-практичних ортопедо-травматологічних конференцій в рамках угоди про співробітництво

акад. НАМН України Гайко Г.В., проф. Калашніков А.В.

Співпраця українських та польських ортопедів-травматологів має давню історію. Проте перша офіційна зустріч Президентів українського та польського товариств ортопедів-травматологів – проф. Г. Гайка та проф. К. Рампали – відбулася в Жешуві 20 травня 1999 р. під час проведення V Безкидського та II Польсько-Українського симпозиуму з хірургії коліна та артроскопії (проходив у Львові наступного дня).

Значну роль в організації цієї зустрічі відіграли головний ортопед-травматолог Львівської області Т. Підлісецький, зав. ортопедичним відділенням лікарні Жешовського воєводства А. Білецький і зав. організаційно-методичним відділом Київського НД інституту травматології та ортопедії А. Калашніков.

10 вересня 1999 р. польська делегація у складі проф. К. Рампали, А. Білецького і Б. Одиного взяла участь у науково-практичній конференції та урочистостях з нагоди 80-річчя Київського НДІ травматології та ортопедії МОЗ України.

3 грудня 2002 р. проф. К. Рампала і проф. Г. Гайко підписали угоду про співробітництво між Польським товариством і Українською асоціацією ортопедів-травматологів, у якій одним із основних напрямків співпраці передбачені науково-практична діяльність та проведення спільних науково-практичних конференцій.

Як результат, 27-30 жовтня 2005 року в м. Краків (Польща) відбулася I Польсько-Українська науково-практична конференція. Організатором її був проф. С. Снела. Науковий комітет очолювали професори К. Рампала та Г. Гайко. Сприяли її проведенню державний консультант з ортопедії і травматології Польщі проф. А. Гурецький, голова польського товариства ортопедів-травматологів проф. Т. Газджік, головний ортопед-травматолог МОЗ України проф. М. Корж.

Участь у конференції взяли близько 200 представників з Польщі та України. З українського боку були присутні 78 науковців та лікарів, серед них 34 із ДУ “Інститут травматології та ортопедії НАМН України”.

На 6 сесійних засіданнях у 65 доповідях розглядалися аспекти використання сучасних технологій остеосинтезу: закритого блокуючого інтрамедулярного остеосинтезу із застосуванням пластин з мінімальним контактом для лікування біля- та внутрішньо суглобових переломів, гамма-стержнів та систем DHS для синтезу черезвертлюгових переломів стегна; еластично-стабільного остеосинтезу стержнями Ендера при переломах у дітей та підлітків. 18 доповідей були присвячені сучасним способам лікування патологічних переломів кісток. Великий інтерес викликали доповіді Я. Бляхи, К. Рампали, В. Марчинського, С. Снели, А. Гурецького, Т. Газджіка, А. Білецького, Г. Гайка, С. Страфуна, М. Коржа, М. Грицяя, В. Климовицького, А. Калашнікова, М. Кабація, Ю. Гука.

На спільному засіданні учасників конференції була утворена постійно діюча Польсько-Українська президія з координації спільної діяльності. З польської сторони головою Президії обраний проф. К. Рампала, з української – проф. Г. Гайко. Ухвалено також рішення про проведення конференцій один раз на два роки по чергово в Польщі та Україні.

II конференція у форматі українсько-польської співпраці відбулася в Любліні 25-26 травня 2007 року. Вибір Любліна був не випадковим, цьому сприяли географічне положення, вже існуючі творчі контакти з українськими ортопедичними осередками, а також підтримка з боку Люблінського медичного університету та особисто проф. Т. Мазуркевича і голови організаційного комітету д. м. н. Я. Бляхи. Тематикою цього заходу було лікування кісткових дефектів у дітей та дорослих.

На 5 секційних засіданнях були представлені 50 доповідей. Розглянуті питання кісткових дефектів у дітей (причина, діагностика, лікування); посттравматичних кісткових дефектів та лікування хворих на остеомієліт. Крім того, обговорювалося питання лікування дефектів кісток внаслідок нестабільності ендопротезів. Слід відмітити високий рівень презентованих наукових доповідей.

III Польсько-Українська конференція відбулася з 9 по 10 жовтня 2009 року в мальовничому місті Яремче Івано-Франківської області (Україна). Завдяки зусиллям організаторів конференції директора ДУ "Інститут травматології та ортопедії НАМН України" проф. Г. Гайка,

ректора Івано-Франківського медичного університету, академіка Є. Нейка, зав. кафедрою, проф. В. Сулими зустріч пройшла на високому рівні. Активно до участі в форумі долучились чимало відомих представників української та світової травматології, зокрема проф. Г. Гайко,

проф. М. Корж, проф. О. Лоскутов, проф. В. Марчинський, проф. К. Рампала, проф. А. Гурецький, проф. Й. Шацкер. Протягом двох днів відбулися 2 пленарних та 6 секційних засідань, де обговорено низку важливих питань, зокрема проблеми остеосинтезу, актуальні питання ендопротезування, профілактика й лікування ускладнень у травматології та ортопедії, малоінвазивні втручання в травматології та ортопедії, переломи кісток у дітей та реабілітація.

IV Польсько-Українська конференція ортопедів-травматологів відбулася 10-11 червня 2011 року в м. Замость (Польща). Організатором заходу була клініка ортопедії в Люблині (керівник – проф. Т. Мазуркевич). Тематика конференції була присвячена травмі верхньої кінцівки та новітнім технологіям і методикам ендопротезування кульшового і колінного суглобів. Представлені 120 доповідей. Під час офіційного відкриття конференції Президент польського товариства ортопедів-травматологів проф. К. Рампала вручив пам'ятні медалі товариства представникам ортопедичної спільноти України та Польщі за їх внесок в організацію та розвиток двостороннього співробітництва, серед них професори Г. Гайко, К. Рампала, М. Корж, Д. Куш, С. Страфун, В. Марчинський, В. Сулима, Т. Газджік, Т. Мазуркевич, А. Калашніков, д. м. н. Я. Бляха, заслужені лікарі України Т. Підлісецький та В. Худобін.

Конференція розпочалася з доповідей професорів К. Рампала та Г. Гайка, присвячених досягненням та перспективі наукової та практичної співпраці польських та українських лікарів. Засідання проходили протягом двох днів, представлені 92 доповіді, проведена дискусія. У роботах польських авторів переважали питання, присвячені використанню новітніх технологій остеосинтезу. Цікаві роботи з України були присвячені методам лікування важких травм ліктьового суглоба та передпліччя із застосуванням мікрохірургічних методик у відновленні кісткових дефектів і м'яких тканин. Важливим було обговорення невдач у лікуванні, аналіз яких був дуже повчальним для всіх учасників. Також обговорювалася специфіка реабілітації, важливої для лікування пошкоджень ліктьового суглоба і передпліччя. Представлено широкий огляд нових технологій, що застосовуються при ендопротезуванні кульшових та колінних суглобів. Прекрасно підготовлені виступи, жвавий обмін думками та дискусії між доповідачами дозволили глибоко висвітлити обговорювані питання. Як і на всіх попередніх зустрічах, виступи та дискусії проводи-

лися переважно польською та українською мовами, демонстрація слайдів – англійською.

14-15 червня 2013 року у м. Львові (Україна) відбулася V Українсько-Польська науково-практична конференція з тематикою “Складне і ревізійне ендопротезування великих суглобів”. Головним її організатором був обласний ортопед-травматолог Т. Підлісецький. У роботі конференції взяли участь 190 спеціалістів у галузі ендопротезування великих суглобів з провідних центрів Польщі, України, а також гості – проф. Р. Булі і проф. П. Козицький (США), О. Енріке (Чилі). Конференцію відкрив консул Польщі в Україні Я. Дрозд. З вітальним словом виступили директор ДУ “Інститут травматології та ортопедії НАМН України” проф. Г. Гайко, президент Української асоціації ортопедів-травматологів, директор ДУ “Інститут патології хребта та суглобів ім. проф. М.І. Ситенка НАМН України” проф. М. Корж і проф. В. Марчинський (Польща). Наукова програма обговорювалась на 4 пленарних засіданнях. У перший день були розглянуті питання складного первинного ендопротезування кульшового суглоба при диспластичному коксартрозі та після запальних захворювань, складного первинного та ревізійного ендопротезування колінного суглоба у випадку деформацій і дефектів кісткової тканини. Доповіді професорів Г. Гайка, О. Лоскутова, В. Філіпенка, М. Сіндера, Я. Чубака, к. м. н. В. Торчинського були присвячені особливостям ендопротезування кульшового суглоба при диспластичних дефектах кульшової западини і порушеннях анатомії стегнової кістки. Значний інтерес викликала доповідь О. Енріке (Чилі) про досвід ендопротезувань 138 пацієнтів з високим вродженим вивихом стегна. Вчені О. Вирва, Я. Ковальчевський, Т. Клечковський представили способи і можливості реконструкції дефектів у разі первинного та ревізійного ендопротезування колінного суглоба. Між пленарними засіданнями проф. Р. Булі прочитав лекцію з ревізійного ендопротезування кульшового суглоба з використанням модульних індивідуально виготовлених металоконструкцій. На двох пленарних засіданнях другого дня конференції розглянуто питання ревізійного ендопротезування кульшового та колінного суглобів, інфекційних ускладнень після ендопротезування. Як результат проведеної конференції була констатована необхідність виконання спільних наукових проектів, стажувань для молодих фахівців у галузі ортопедії і травматології на базі провідних клінік Польщі та України поряд із по-

дальшим проведенням спільних науково-практичних конференцій.

8-10 травня 2015 року в м. Арламов (Польща) відбулася VI Польсько-Українська наукова ортопедична конференція. Головними організаторами форуму були проф. Я. Бляха та доктор медичних наук А. Білецький. У рамках конференції на пленарних засіданнях були висвітлені актуальні питання ортопедії, травматології та реабілітаційного відновлення ортопедо-травматологічних хворих. З вітальним словом виступили маршалок сейму підкарпатського воеводства В. Ортиль, голова польського товариства ортопедів-травматологів М. Сіндер, директор ДУ “Інститут травматології та ортопедії НАМН України” Г. Гайко, президент ВГО “Українська асоціація ортопедів-травматологів” проф. М. Корж. Завдяки змістовному наповненню насиченої програми, яка включила в себе практично весь спектр актуальних питань ортопедії-травматології, конференція відіграла значну роль у подальшому розвитку спеціальності.

Проф. Г. Гайко вручив почесні грамоти президенті Національної академії медичних наук України польським колегам: доктору А. Білецькому, професорам В. Марчинському, К. Рампалі, Т. Мазуркевичу, Я. Блясі за вагомий внесок у розвиток науково-практичного співробітництва ортопедів-травматологів України і Польщі.

22-23 червня 2017 року в м. Луцьк (Україна) на березі мальовничого озера Світязь відбулася VII спільна науково-практична конференція. На секційних засіданнях медики поділилися досвідом і обговорили шляхи повернення пацієнтів до повноцінного життя.

Програма включала 69 презентацій на 9 тематичних секціях та 30 постерних доповідей. Переважали повідомлення про сучасні новітні технології в ортопедії-травматології. Другим актуальним питанням було оперативне лікування

дефектів кісток та суглобів. Жвавий інтерес у слухачів викликали доповіді в секції хірургії плеча та ліктьового суглоба.

Два останні секційні засідання були присвячені обговоренню проблем лікування вроджених деформацій у дітей. Проф. Г. Гайко вручив почесні грамоти Української асоціації ортопедів-травматологів професорам Л. Романовському, К. Рампалі, Я. Блясі. Проф. Я. Бляха нагороджений також дипломом ДУ “Інститут травматології та ортопедії НАМН України”.

Стала доброю традицією активна участь українських та польських ортопедів-травматологів в професійних з'їздах, конференціях України та Польщі.

Завдяки угоді про співпрацю між ДУ “Інститут травматології та ортопедії НАМН України” та польською компанією “СНМ” понад 400 українських фахівців пройшли підготовку з проблеми остеосинтезу на навчальних семінарах у Польщі. Вироби компанії широко впроваджуються в лікувальних закладах України.

Започатковане наукове співробітництво між ДУ “Інститут травматології та ортопедії НАМН України” і медичним університетом ім. К. Марчинського (Познань) з проблеми реконструктивної хірургії верхньої кінцівки.

Відомий вчений Польщі, Почесний Президент польського товариства ортопедів-травматологів, активний учасник співробітництва польських і українських ортопедів-травматологів В. Марчинський в 2011 році обраний членом Національної академії медичних наук України.

Науково-практична співпраця між польськими та українськими фахівцями успішно продовжується. Як показав багаторічний досвід, таке співробітництво позитивно впливає на розвиток ортопедо-травматологічної науки і практики обох країн. Наступна конференція буде проведена в червні 2019 р. у м. Краків (організатор проф. Ю. Дутка, Польща).